

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 113/2569

ศาลปกครองกลาง ศาลผู้ส่งความเห็น ศาลจังหวัดระยอง ศาลผู้รับความเห็น นางสาว ส. ผู้ฟ้องคดี สำนักงาน
สาธารณสุขจังหวัดระยอง ที่ 1 กับพวกรวม 3 คน ผู้ถูกฟ้องคดี

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีที่ เอกชนผู้ฟ้องคดี ยื่นฟ้องสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระยอง ที่ 1 นายแพทย์สาธารณสุข
จังหวัดระยอง ที่ 2 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ที่ 3 ผู้ถูกฟ้องคดี ความว่า ผู้ฟ้องคดีได้
พบเห็นการกระทำอันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 จึงได้ส่งบันทึกการแจ้ง
และรับแจ้งความนำจับตามแบบ (น.จ. 1) พร้อมผลิตภัณฑ์และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการ
แจ้งความนำจับกรณีประสงค์รับเงินสินบนนำจับไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และที่ 2 ด้วยวิธีการ
ไปรษณีย์ลงทะเบียน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และที่ 2 กลับมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีแจ้งความนำจับ
ด้วยตนเอง ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และที่ 2 ลดการสร้างขึ้นตอน
โดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้แก่ผู้ฟ้องคดีด้วยการรับแจ้งความนำจับและประสงค์รับเงินสินบน
นำจับที่จัดส่งผ่านทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตามคำแนะนำ (เดิม) ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และที่ 2 โดย
ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และที่ 2 นำข้อ 3 ของหนังสือแนวทางปฏิบัติในการรับแจ้งความนำจับประสงค์
รับเงินสินบนของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ลงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2564 มาปรับใช้
แก่กรณีผลิตภัณฑ์ร้องเรียน และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และที่ 2 ใช้วิธีการยืนยันตัวบุคคลโดยวิธีการอื่น
ใดแทนการเดินทางไปยังที่ทำการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 กับให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามร่วมกันหรือแทน
กันจ่ายเงินสินบนนำจับรวมสามผลิตภัณฑ์ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่
2 ได้ดำเนินการโดยชอบตามระเบียบคณะกรรมการอาหารและยา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และ
เงื่อนไขการจ่ายเงินสินบน เงินรางวัล และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน พ.ศ. 2548 แล้ว
ขอให้ยกฟ้อง ก่อนมีคำพิพากษา ศาลปกครองกลางเห็นว่า คดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา
ของศาลยุติธรรม ศาลปกครองกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการดำเนิน
กระบวนการยุติธรรมทางอาญา อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ศาลจังหวัดระยอง
พิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นพิพาทแห่งคดีนี้เป็นการโต้แย้งระเบียบ
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายเงินสินบน
เงินรางวัล และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน พ.ศ. 2548 ซึ่งมีลักษณะเป็นกฎ ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง
(1) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 จึงเป็นคดีที่อยู่ใน
อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง คณะกรรมการพิจารณาแล้ว สำนักงานสาธารณสุข
จังหวัดระยอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 เป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคของสำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงสาธารณสุข ตามข้อ 3 ข. (1) ของกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2560 ประกอบมาตรา 43 (2) แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง
ทบวง กรม พ.ศ. 2545 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 เป็นหน่วยงานของ
รัฐมีฐานะเป็นส่วนราชการระดับกรม สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จึงเป็นหน่วยงานทางปกครอง
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดระยอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามบทนิยามในมาตรา
3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 แม้
พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 จะเป็นกฎหมายที่มีบทกำหนดความผิดและโทษทางอาญา

ก็ตาม แต่เมื่อคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย สร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดกับผู้ฟ้องคดีเกินสมควรเกี่ยวกับการปฏิบัติ ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการจ่าย เงินสินบน เงินรางวัล และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน พ.ศ. 2548 ข้อ 9 วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้การ แจ้งความนำจับและการรับแจ้งความนำจับ ต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อยื่นต่อผู้มีอำนาจรับ แจ้งความนำจับตามแบบ น.จ. 1 ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และที่ 2 ลดการ สร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นด้วยการรับแจ้งความนำจับทางไปรษณีย์ ดังนี้ วัตถุประสงค์ของผู้ ฟ้องคดีจึงเป็นไปเพื่อการตรวจสอบการดำเนินการทั่วไปของฝ่ายปกครองอันเป็นการใช้อำนาจใน ทางปกครอง มิใช่เรื่องเกี่ยวกับการตรวจสอบและดำเนินการอันเกี่ยวกับความผิดทางอาญากรณีมี การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายอันจะถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนิน กระบวนการยุติธรรมทางอาญา คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือ การกระทำอื่นใดเนื่องจากกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ ถูกต้องตามกฎหมาย หรือโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่ กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยจำเป็น หรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร หรือ เป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/113/2569>